

آیا بحران، W شکل خواهد بود؟ عامل افت بازارها، قیمت طلا و کالاها

۵ فوریه ۲۰۱۰

به نظر می‌رسد تحلیل‌های نگران‌کننده ارائه شده درخصوص وضعیت چندین کشور اروپایی به خصوص یونان، پرتغال و اسپانیا از سوی رئیس بانک مرکزی اروپا، جین کلود تریچت^۱، موجب وقوع یک رکود ناگهانی در بازارهای سهام جهان شده است. به طوریکه قیمت طلا (و سایر فلزات گرانبها) در هفته گذشته به طرز وحشتناکی با بیشترین سقوط خود در سال ۲۰۰۸ روبرو شد.

اظهارات تریچت به یورو ضربه سنگینی وارد کرد و موجب سقوط شدید آن در مقابل دلار گردید به طوریکه سرمایه‌گذاران ناگهان متوجه شدند ارزش دلار در مقابل سایر ارزها قوی شده و احتمال آن می‌رود برای مدتی در همین شرایط باقی بماند. روند قوی شدن دلار به معنی ضعیف شدن طلا بوده و با کاهش ارزش یورو، طلا نیز همراه با آن روند نزولی داشته است. تداوم این مسئله بازارهای سهام دنیا را ضعیف خواهد کرد و همراه با اقدامات اخیر چین در محدود کردن در دسترس بودن پول ارزان در این کشور موجب ایجاد ترس در بخش سرمایه‌گذاری خواهد شد.

سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که آیا این مسائل دلالت بر شروع بحران W شکل در بازارهای مالی (همانطور که برخی از اقتصاددانان پیش‌بینی کرده بودند) دارد؟ اگر جواب مثبت است پس چه اتفاقی برای طلا و کالاها خواهد افتاد؟ مشکل این نوع بحران این است که چنانچه منتظر بمانیم تا ببینیم آیا دومین سقوط وقعا به وقوع می‌پیوندد یا خیر، معمولا بسیار دیر خواهد بود تا از بحران دومی خارج شویم. ترس از بحران موجب سقوط بازارها شده و این مسئله می‌تواند موجب مارپیچی شدن روند نزولی شود.

روند رو به رکودی که در بازارها در جریان می‌باشد منجر به بروز عدم نقدینگی در بخش مالی شده است. اما همانطور که در ماه نوامبر ۲۰۰۸ دیدیم و اکنون هم شاهد آن هستیم طلا سریعتر از سایر داراییها بهبود یافت و در نخستین وهله به اندازه سایر داراییها سقوط نکرد. حتی اگر بحران دیگری پیش رو باشد با اینحال تاریخ نشان داده که عملکرد طلا در بحران طولانی مدت/سناریوی رکود بهتر از سایر دارایی‌ها خواهد بود.

¹ Jean Claude Trichet

درخصوص سایر کالاها این سناریو کمی پیچیده تر می باشد. چنانچه رکود اقتصادی امریکا روندی نزولی داشته باشد یا اگر وضعیت کشورهای چین و هند به طور منطقی بهبود یابد، پس می بایست نفت و کالاهای فلزی وضعیت خوبی در آینده داشته باشند چراکه تولیدکنندگان با تقاضای بیشتری روبرو خواهند شد. با اینحال کارهای احتکار آمیز در برخی از این کالاها – به خصوص در مورد مس – زیاد اتفاق افتاد از اینرو احتمال آسیب پذیری زیادی درخصوص آن وجود دارد و در کل چنانچه اقتصاد به سمت بهبود و ثبات پیش نرود همین اتفاق برای سایر فلزات هم خواهد افتاد.

تاکنون (همانطور که طی سال قبل اتفاق افتاد) رشد کشورهایی چون چین و کشورهای BRIC کاتالیزوری برای افزایش قیمت فلزات محسوب میشود. آنچه که احتمالاً در اینجا خوشایند نمی باشد این است که در بازارهای سهام خاور دور (که بیشتر و سریعتر از سایرین طی ۳ یا ۴ روز گذشته افت داشته اند) موجی از عدم اعتماد در منطقه ای که عاملی مهم در رشد جهانی است به جریان افتاده است.

آنچه که از ریزش اخیر بازارها استنتاج می شود این است که ما هنوز از رکود جهانی خلاصی نیافته ایم، با اینکه سیاستمداران و برخی از اقتصاددانها از بهبود اقتصادی (احتمالاً به استثنای جین کلود تریچت) سخن می گویند. تاریخ نشان داده عملکرد طلا در چنین شرایطی بهتر از سایر داراییها بوده است. پس اگر شاهد افت طلا در فلزات گرانبها باشیم، احتمالاً وضعیت سایر بخشها بدتر خواهد بود.